

RIZICI U POSLOVANJU

Kako da procenite da li ste skloni riziku?

Vaša spremnost na rizik imaće značajan uticaj na čitav proces. Pokretanje socijalnog preduzeća podrazumeva određeni stepen rizika; kao i kod svakog drugog preduzeća, uvek postoji mogućnost da nećete uspeti.

Razmotrimo sada Vašu spremnost na finansijski rizik, zato što je gotovo neizbežno da ćete u toku procesa pokretanja i razvoja socijalnog preduzeća doći u situaciju da morate da pozajmite sredstva koja su Vam potrebna za ulaganje u dalji razvoj. Ovo se često naziva i „sklonost riziku“.

Upitnik – Počnite ispitivanje svoje spremnosti na rizik tako što ćete početi da razmišljate o sledećem:

Na koji način se trenutno finansira Vaše preduzeće?

Koje su slabosti/snage takve strukture finansiranja?

Koji sistemi upravljanja i računovodstvenog izveštavanja su zastupljeni u Vašoj organizaciji? Kako će oni morati da se prilagode da biste unapredili rad preduzeća?

Kolika ulaganja su Vam potrebna da biste pokrenuli preduzeće? Možete li da identifikujete njihove izvore finansiranja?

Šta mislite o kreditnom zaduživanju?

Da li ćete koristiti bilo kakve netržišne prihode za vođenje svog preduzeća? Na koji način?

Šta ako posao propadne?

Postoji mnogo faktora koji mogu da prouzrokuju neuspeh i propast preduzeća. Neki od razloga za poslovni neuspeh su:

- **Usporen novčani tok** – Može da dovede do gubitka dobavljača ili nesposobnosti da se plate računi.
- **Značajne promene na tržištu** – Mogu da dovedu do toga da kupci počnu da kupuju od nekog drugog.
- **Gubitak ključnog osoblja** – Ako ne postoji plan nasleđivanja, a ključni zaposleni Vas napuste, Vašoj organizaciji mogu nedostajati najvažnije veštine za vođenje biznisa.
- **Loš finansijski menadžment** – Može prouzrokovati probleme kao što su nerealni prodajni ciljevi ili veći troškovi prodaje.

Obrazovni program

su pripremile i sprovode ga organizacije

U toku razvoja svog preduzeća Vi ćete, svakako, pokušati da umanjite ove rizike, ali oni ne mogu nikako da se sasvim izbegnu. Zato je potrebno da konstantno proveravate i preispitujete kako se Vaše poslovanje razvija.

Neke od strategija kako možete umanjiti rizike ako ste preduzeće:

- ✓ Jedan od ključnih kriterijuma za procenu spremnosti na rizik jeste postojanje odgovarajućeg sistema finansijskog menadžmenta i dovoljno operativnih sposobnosti unutar Vašeg preduzeća
- ✓ Uspeh Vašeg socijalnog preduzeća počivaće na Vašoj sposobnosti da identifikujete odgovarajuće donatore, investitore ili načine finansiranja koji će biti u skladu sa Vašim strateškim ciljevima.
- ✓ Preporučljivo je da uložite deo prihoda u dalji poslovni razvoj, pre nego da usmerite ceo iznos ka postizanju svog društvenog cilja. Na ovaj način ublažićete štetu ukoliko dođe do neočekivanog pada tržišnih prihoda.

Da li imate rezervni plan?

Svako kome se obratite povodom finansiranja želeće da vidi da ste u potpunosti razmotrili rizike koji se odnose na pokretanje socijalnog preduzeća. Oni će, takođe, želeći da vide da imate razrađen i rezervni plan, tačnije „plan B“, kako u smislu prodaje, tako i u smislu poslovanja.

Na primer: Šta ako Vaš poslovni poduhvat uzme maha toliko da nemate dovoljno resursa ili zaposlenih da se suočite sa tražnjom? Isto tako, šta ako se preduzeće ne pokrene odmah, a morate da pokrijete sve troškove dok se posao ne razradi? Da li imate „plan B“ za ovakve nepredviđene situacije?

Ključni korak u planiranju nepredviđenih situacija jeste pravljenje plana nasleđivanja za ključne pozicije u Vašoj organizaciji. Da li Vam je palo na pamet šta će se desiti ako Vas ključno osoblje napusti? Da li će neko drugi biti u stanju da zameni Vaše bivše zaposlene i podjednako dobro obavlja njihovu funkciju? Kako će preduzeće sa tim da se suoči ?

Korisni linkovi:

[Upravljanje rizikom:](#)

https://www.youtube.com/watch?v=CGmI_AsCPqE&index=25&list=PL4M8WdQgwGeYpkwUrZkACmBe8ANul-2Lh

https://www.cpaaustralia.com.au/~/_media/corporate/allfiles/document/professional-resources/business/risk-management-guide-for-small-to-medium-businesses.pdf?la=en

https://www.sba.gov/sites/default/files/files/PARTICIPANT_GUIDE_RISK_MANAGEMENT.pdf

Obrazovni program

su pripremile i sprovode ga organizacije

